

PŘEHLED RUSKÉ LITERATURY 20. STOLETÍ

RJB421

Mgr. Josef Šaur, Ph.D.

STŘÍBRNÝ VĚK RUSKÉ LITERATURY

- Od 90. let 19. století je postupně „zlatý věk“ v ruské literatuře střídán „stříbrným věkem“
- Realismus, který tolik zdomácněl v ruské literatuře, se prolíná s modernou (doba „-ismů“)
- Je ovlivňován poetikou naturalismu, dekadence a symbolismu
- Změny neprobíhaly náhle, ale postupně a pozvolně
- Potřebu změny vyjádřil **D. S. Merežkovskij** v eseji *O příčinách úpadku a o nových směrech v současné ruské literatuře* (1893)
- Podle něj bylo soudobé Rusko v mnoha ohledech na špičce vývoje hlavně ekonomicky, což byl zárodek úpadku – materialismus, plytkost hodnot

SYMBOLISMUS

- Má zdroje ruské i zahraniční
- Zahraniční: francouzský symbolismus
- Ruské: tzv. čistá poezie a náboženská filozofie – Konstantin Leontjev (1831-1891), Vladimir Solovjov (1853-1900), Vasilij Rozanov (1856-1919) a další
- Skrze symbol nové vidění světa, poznání nových věcí a jevů ve vzájemných souvislostech na intuitivně-mystickém základě
- Pro ruský básnický symbolismus byl typický zájem o historická, okultní, ezoterická a magická témata; zájem o latinu a katolicismus (výjimkou nebyly latinské názvy sbírek)

SYMBOLISMUS

- Starší generace:
 - **Valerij Brjusov** (1873-1924) – básník a prozaik (historická témata)
 - **Dmitrij S. Merežkovskij** (1865-1941) – básník a teoretik
- Mladší generace:
 - **Andrej Běllyj** (Boris Bugajev, 1880-1934)
 - **Alexandr Blok** (1880-1921) nejvýznamnější představitel symbolismu
 - *Verše o Krásné Dámě* (1904)
 - *Dvanáct* (1918) poema, apoštolové vyobrazeni jako rudí gardisté, má formu lidové písně („častuški“), revoluce vyobrazena jako živelná a krutá událost, jako vypořádání se se starým světem

PRÓZA POČÁTKU 20. STOLETÍ

- **Maxim Gorkij** (Alexej M. Peškov, 1868-1936)
- Citlivost pro sociální témata, hrdiny jeho děl jsou lidé na okraji společnosti, „na dně“, vyloučení (tzv. bosácké povídky)
- drama *Na dně* (1902)
- V jeho dílech je řešena životní pouť člověka, otázky víry a samozřejmě revoluce (jako změny) – *Matka* (1906), *Zpověď* (1908), románové kroniky zachycující ruskou vesnici v předvečer změn – *Město Okurov* (1909), *Život Matveje Kožemjakina* (1910-1911)
- Vrcholem se mělo stát epické dílo *Život Klíma Samgína* (1925-1936), zůstalo však nedokončeno
- **Leonid Andrejev** (1871-1919)
- Prozaik a dramatik, jeho dílo má pesimistické ladění, hledání hodnot (dobro X zlo, život X smrt), odvrácená tvář revoluční morálky

IVAN BUNIN (1870-1953)

- **NC 1933**, 1920 emigrace do Francie
- Do literatury vstoupil jako symbolistický básník – *Padání listů* (1901)
- Proslul však především jako prozaik, psal krátké povídky a novely, pro něž je typická lyrčnost, melancholické ruské prostředí (vesnice, příroda), častý je milostný (tragický, hořký) motiv
- *Vesnice* (1910), *Lehký dech* (1915), *Mířova láska* (1925)
- *Život Arseněvův* (1930) autobiografické rysy, dětství a mládí autora, líčení již zmizelého (předrevolučního) patriarchálního Ruska
- *Temné aleje* (1943) – sbírka povídek, tragičnost lidského života, mučivé tóny lásky
- *Prokleté dny* (1922) – zaznamenává fakta a vzpomínky na občanskou válku

AVANTGARDA

- 2 linie
- **1) konstruktivistická** – inspirace v moderním umění (kubismus) a poetice italského futurismu (T. Marinetti), fr. básník G. Apollinaire
- **2) iracionální** – směřuje do prokletých básníků, dadaismu, k fr. surrealismu (u nás poetismus, v Rusku imažinismus); potlačuje racionální složku tvorby a zdůrazňuje iracionální (smyslovou) – intuice, psychologické postupy
- Pro avantgardu je typické deklarování uměleckých a ideových postojů v manifestech
- Kritika (malo)měšťácké společnosti
- Odmitání tradičních uměleckých a estetických hodnot a norem (časté je experimentování)
- Vymezuje se proti symbolismu

AKMÉISMUS

- Reakce na symbolismus (most mezi modernou a avantgardou)
- Nazývá se též klarismus či adamismus
- Součást evropského novoklasicismu
- Návrat k průzračné, čisté poezii (tedy poezie zbavené zástupných symbolů), důraz na tradiční básnický výraz
- **Anna Achmatovová** (1889-1966, Anna Gorenková)
- Sbírky *Růženec* (1913), *Bílé hejno* (1917), *Jitrocel* (1921)
- Poémy *Rekviem* (1935-1940), *Poéma bez hrdliny* (1940-1960)
- Další představitelé: Nikolaj Gumiljov, Osip Mandelštam, Marina Cvetajevová
- Ve 20. letech se postupně rozpadá, v jeho poetice pokračují Achmatovová a Mandelštam

FUTURISMUS

- Nejvýraznější ruský avantgardní směr
- Rozvíjí se od desátých let 20. století
- Z hlediska názvu a poetiky navazuje na italský futurismus
- Antitradicionalismus, antiestetismus, urbanismus, technicismus
- Z hlediska ideové se však odlišoval svojí příklonností k levicovému avantgardnímu umění (neoddiskutovatelné propojení ruského futurismu a bolševické revoluce)
- Manifestační sborník *Políček veřejnému vkusu* (1912)
- Práce s tzv. zaumným jazykem (teoretik Alexej Kručonych), jedná se o asémantický jazyk, sledující spíše zvukovou než významovou stránku slov.

FUTURISMUS

- **Vladimír Majakovskij** (1893-1930)
- Nejvýznamnější představitel ruského futurismu, Stalin ho označil za největšího sovětského básníka
- Byl nadšeným podporovatelem a obdivovatelem revolučního hnutí, ale také kritik porevolučního vývoje
- Kultivuje tradiční ruský básnický útvar – poému
- *Oblak v kalhotách* (1915), *Flétna-páteř* (1915)
- Revoluci alegoricky zachycuje v dramatu *Mystérie buffa* (1918) s utopickými rysy
- Oslavuje nový režim patetickou básní *150 000 000* (1921)
- Rozčarování ze sovětské byrokracie je zřetelné v divadelních hrách *Štěnice* (1929), *Horká lázeň* (1930)

FUTURISMUS

- Futurismem byl na počátku své tvorby ovlivněn i **Boris Pasternak** (1890-1960), který do literatury vstoupil jako básník
- Sbírky *Blíženec v mracích* (1914), *Nad bariérami* (1917)
- Pasternak se však futurismu postupně vzdaloval
- Formovalo ho filozofické a hudební vzdělání, projevuje se u něj lyrická vnímavost, jeho poezie je výrazně komorní,
- Projevuje se u něj široké umělecké nadání (malířské i hudební), zděděné po rodičích
- V jistém smyslu je protipól společensky angažovanému Majakovskému (někdy mu byla vytýkána izolovanost)
- Známý se stal po vydání sbírky *Sestra má život* (1922)

20. LETA V RUSKÉ LITERATUŘE

- „rozpad“ literatury na **oficiální, neoficiální, emigrantskou**
- Tyto tři části literatury spolu zpočátku komunikovaly a ovlivňovaly se, což během 20. let mizí
- Novému režimu sice trvalo nějakou dobu než se stal skutečně totalitním, 20. léta tak byla „volnější“, což se projevilo jistou pluralitou v uměleckém ztvárnění nové reality
- **Na ploše 20. let tak vedle sebe stojí díla nekriticky obdivující revoluci i ta která anticipují nebezpečí přicházející s novým režimem**
- objevují se hlasy, jenž upozorňují, že nepřichází nová svoboda, ale utužení dřívější nesvobody
- Stojí vedle sebe díla proletářských autorů, popučíků, avantgardistů...

20. LETA V RUSKÉ LITERATUŘE

- Kriticky se vyjadřují osobnosti, které levicové hnutí podporovali – Gorkij, Majakovskij
- Objevují se antiutopická díla **Jevgenij Zamjatin** (1884-1937) román *My* (1920)
- **Andrej Platonov** (1899-1951) novely *Čevengur* (1928-1929) a *Stavební jáma* (1929-1930)
- Rozvíjí se satira – mistrovské satirické povídky **Michaila Zoščenka** (1894-1958), které mu přinesly obrovskou popularitu
- Plodná autorská dvojice **Ilja Ilf a Jevgenij Petrov** (zejména romány *Dvanáct židlí* a *Zlaté tele*)
- Zvláštní linií ruské prózy jsou zdánlivě romanticky naivní romány **Alexandra Grina** (1880-1932) *Nachové plachty* (1923)

RŮZNÁ LITERÁRNÍ USKUPENÍ

- Ukázkou plurality ruské literatury 20. let je množství různých literárních uskupení
- Uskupení „proletářského charakteru“ – **Proletkul** (1917), **RAPP** (1922)
- RAPP byla výrazně podporována stranou, což z ní učinilo dominantní sílu v literárním prostoru
- avantgardní uskupení: **LEF** (1922) – pokračování ruského futurismu – nejvýznamnější postavou V. Majakovskij
- **OBERIU** (1927) – uzavírá ruskou avantgardu, kterou násilně ukončili stalinské čistky ve 2. polovině 30. let.; typický je pro ně experiment (psali výhradně „do šuplíku“)
- Hlavní představitel: **Danil Charms** (Juvačev, 1905-1942),

RŮZNÁ LITERÁRNÍ USKUPENÍ

- **Imažinismus** – avantgardní směr, který byl reakcí na symbolismus, však vymezoval se i proti futurismu; důraz na básnický obraz
- **Sergej Jesenin** (1895-1925), který však tento směr postupně opustil - básnická sbírka *Křemná Moskva* (1924) – rezonují v ní pocity vykořeněnosti
- O svobodné umění usilovali i ne-avantgardní uskupení
- **Serapionovi bratři** (1921) - **J. Zamjatin, M. Zoščenko**
- Proti vulgarizaci a zjednodušování proletářských autorů vystupovali členové **Perevalu**, z nichž nejvýznamnější je **Arfom Vesjolij** (Nikolaj Kočkurov, 1889-1939, oběh čistek)

STALINOVA ÉRA

- 1932 – rozhodnuto o likvidaci (přestavbě) literárních spolků, uskupení, organizací a o vzniku **Svazu sovětských spisovatelů**
- 1934 – I. sjezd svazu, 1. předsedou zvolen M. Gorkij (**socialistický realismus** se stal povinnou a jedinou možnou tvůrčí metodou)
- **Příkladová díla socrealu** byla: román Matka M. Gorkého v pozdějších redakcích, dílo M. Šolochova, oficiální básnická tvorba Majakovského
- Nejznámější ze socrealu **Nikolaj Ostrovskij** – *Jak se kalila ocel* (1932-1934), **Fjodor Gladkov** – *Cement* (1925), **Anton Makarenko** – *Začínáme žít* (1934-1936)
- navzdory režimu či přímo proti němu vznikají umělecky kvalitní díla

MICHAIL ŠOLOCHOV (1905-1984)

- **NC (1965)**
- Do literatury vstupuje již ve 20. letech povídkami
- Sbírkou *Donské povídky* (1926) a *Azurová step* (1926) – tematika války bílých a rudých v prostředí kozáků
- *Tichý Don* (1928-1940) – kozácká epopé, rozsáhlý epický román z kozáckého prostředí z doby revoluce a občanské války (hlavní hrdina G. Melechov); ústřední myšlenka: tragické hledání životní cesty ve složitých společenských podmínkách
- Jedná se o jedno ze stěžejních děl socrealu, avšak vyniká uměleckou kvalitou (není zcela schematické)
- Méně kvalitní a víc poplatné režimu byly román *Rozrušená země* (1932, II. díl 1959) o kolektivizaci
- A válečná próza *Bojovali za vlast* (1943, 1959)

MICHAIL ŠOLOCHOV (1905-1984)

- Zajímavé místo v jeho tvorbě zaujímá delší povídka *Osud člověka* (1957), stala se impulsem k udělení NC
- O ranách osudu, které musí člověk snášet, hl. hrdina Andrej Sokolov bojuje na frontě, doma po náletu umírá jeho žena a dcera, syn padne ve válce, hledá nový smysl života, který nachází v malém chlapci (sirotkovi) a jehož příjemce za svého
- V povídce se objevují i dříve zakázané či kontroverzní momenty (hl. hrdina byl v německém zajetí)

MICHAIL A. BULGAKOV (1891-1940)

- Autor ve velmi těžkém postavení, který měl jen velmi omezené publikační možnosti
- Jeho dramata a dramaturgie se hrála jen omezeně
- Nebylo mu však dovoleno opustit SSSR
- Nejvýznamnější dílo román *Mistr a Markétka* (psáno 1928-1940, vydáno 1966-1967)
- Alegorie na dobové Stalinovo Rusko a netradiční pojetí souboje dobra a zla; román má několik prostorových a časových linií; Mistr zavřený v blázinci, Pilát Pontský a Ježíš Kristus, mág Woland a jeho družina
- Dílo předznamenalo magický realismus 2. poloviny 20. století

EMIGRACE

- **Tři vlny ruské emigrace ve 20. století**
- **Vladimír Nabokov** (1899-1977)
- romány *Lužinova obrana* (1929-1930) a *Pozvání na popravu* (1936)
- Oba psány rusky, reagují na posilování totalitních režimů, pocity existenciální úzkosti
- poslední román napsal rusky v roce 1938, pak psal literární díla anglicky *Lolita* (1955), *Pnin* (1957) – na příběhu prof. Pnina je líčen tragický osud ruské emigrace
- Autobiografie *Promluv, paměti*

VÁLKA A 2. POLOVINA 40. LET

- Od literátů se očekávalo, že svojí tvorbou povzbudí národ k obraně vlasti a k boji s nepřitelem
- Literatura měla působit hlavně aktuálně a operativně reagovat na události – proto dominovala poezie, rozvíjelo se drama, próza však dokázala kvalitně reagovat na téma války až později
- Po válce se oficiální literatuře vrací (avšak ne zcela) literární postupy socialistického realismu
- Vznikají však i díla, která se snaží o opravdové zachycení doby a obtíží, které musí lidé překonávat; vnášejí do literatury tragické životní pocity
- **Andrej Platonov** – povídka *Návrat* (Семья Иванова, 1946) o složitosti návratu běžných vojáků do normálního života

2. POLOVINA 40. LET A TÁNÍ

- **Viktor Někrasov** (1911-1987) – román *V stalingradských zákopech* (1947) – v popředí nestojí strana, ale jednotlivec a jeho válečný prožitek
- Na jeho dílo navazovala tzv. důstojnická literatura (Baklanov, Bondarev i Bykov)
- 1953 umírá Stalin, 1956 XX. Sjezd KSSS a kritika kultu osobnosti, počátek „**tání**“
- V literatuře se tání projevilo **tematickou detabuizací** (pracovní tábory, revoluční teror, odvrácená tvář občanské války)
- Rozšiřovaly se i žánrově a stylově rámce literatury
- Nové poměry dokládá vytištění románu Alexandra Solženicyna *Jeden den Ivana Děnlsoviče* (1962) – tematika Gulagu

BORIS PASTERNAK (1890-1960)

- emblematickým a stěžejním textem ruské literatury 50. let je román *Doktor Živago*
- Dokončeno 1955, v SSSR odmítnuto k tisku, vydáno 1957 v Itálii, 1958 autorovi udělena **NC za literaturu**, kterou nesměl převzít; text v SSSR vyšel až časopisecky v roce 1988
- Román zachycuje životní osudy Jurije Živaga a jeho „osudových“ žen Toní a Lary na pozadí revoluce roku 1905, první světové války, revoluce 1917 a občanské války
- Je apolitický, ale dějiny jsou v tomto ohledu nemilosrdné - osud si s hrdiny pohrává jako vítr s vločkami sněhu; hlavní hrdina si svůj osud nevybírá
- Román není rozhodně jednoznačně konfrontační, kritický či antisovětský - naopak apolitický a neutrální Živago je pouhým pozorovatelem, ovšem to, co vidí, nemůže vyznívat kladně; doba je zachycena v celé své nahotě

ALEXANDR SOLŽENICYN (1918-2008)

- Matematik a fyzik, za kritiku Stalina v dopise zatčen (1945), do roku 1956 v táborech a vyhnanství, 1957 rehabilitován, od roku 1965 nesměl publikovat (vydával svá díla v tamizdatu), 1970 **NC**, 1974 deportován ze země, 1994 návrat do Ruska
- Ve svém díle odhalil a s dokumentární přesností popsal zločiny sovětského vedení a pomohl Západu pochopit podstatu stalinismu
- *Jeden den Ivana Děnlsoviče* (1962) – novela, jež mu přinesla světovou proslulost, líčí jeden běžný den vězně v táboru nucených prací
- *Rakovina* (1968) – román odehrávající se na onkologické klinice, léčba svádí k sobě lidi, jež by za jiných okolností nepotkali či spolu nekomunikovali; rakovina stírá společenské rozdíly, metastáze jsou alegorií totalitarismu prouštajícího společnosti

ALEXANDR SOLŽENICYN (1918-2008)

- **Souostroví Gulag** (1973-1975) – hrůzné svědectví o ruských táborech nucených pracích v letech 1918-1956; vycházel ze svých zážitků, ale také z výpovědí více než dvou set vězňů, dokumentů, záznamů, statistik; to vše doprovází autorovy úvahy o zotročení lidí v době stalinismu
- Další díla:
 - **Případ na stanici Krečetovka** (1963) – povídka, uvažování člověka ovlivněného propagandou; **Matrjonina chalupa** (1963) – povídka
 - **V kruhu první** (psáno 1955-1967, 1968 v samizdatu a v USA) – autobiografický román
 - **Rudé kolo** – nedokončená historická epopej o uzlových bodech ruských dějin, dokončeny jen 3 části o době před revolucí

„DŮSTOJNICKÁ LITERATURA“

- Tematickou stálicí literatury po roce 1945 byla válka
- **Grigorij Baklanov** (1923-2009) – novela **Píď země** (1959) – někdy se podle ní označuje typ děl – válečná novela odehrávající se na malém prostoru (zákop), často v první linii; válka je reflektována mladým nižším důstojníkem, který zažívá pochybnosti a pocity tragičnosti (do té doby měl hrdina uvažovat výhradně hrdinsky)
- **Jurij Bondarev** (*1924)
- román **Hořící sníh** (1969) – „klasika“ tohoto tematického oddílu literatury, popis závěrečné fáze bitvy o Stalingrad
- **Vasilij Bykov** (1924-2003)

VÁLKA A STALINISMUS

- K vrcholným autorům na téma války a stalinismu patří:
 - **Vasilij Grossman** (1905-1964)
- Do literatury vstoupil ve 30. letech schematickými a šablonovitými díly; vrchol tvorby představují **dva romány**
- **Život a osud** (dopsáno 1960, Lausanne 1980, SSSR 1988) – otevřeně zobrazení stalinismu a války, odehrává se v době stalingradské bitvy (1942-1943) na různých místech SSSR, v sovětských lágrech i fašistických koncentracích – ukazuje, že fašismus a stalinismus jsou dvě podoby téhož – totalitarismu
- **Patha rei** (napsáno 1955-1963, Frankfurt 1970, SSSR 1989) – obnažení důsledků stalinismu, vykresluje život vězňů v lágrech, dopady kolektivizace a hlad na vesnici

BREŽŇEV (1964-1982)

- V literatuře to opět znamená – **silnou cenzuru, nátlak na umělce**, zatýkáni, věznění (J. Brodskij), vyhošťování (A. Solženicyn), či umožnění vyjet do zahr. bez možnosti návratu (Vojnovič)
- Opoziční literatura rezignovala na možnost stát se součástí oficiálního literárního diskursu
- **Gosizdat – samizdat – tamizdat**
- Nicméně „stalinské“ poměry se již nevrátily a literatura této částečné svobody využila
- Doba tání způsobila, že ruští umělci a intelektuálové se nechtěli zcela vzdát svobody nabyté v totalitním prostředí
- Dokonce i díla vycházející v Sovětském svazu se snaží řešit různé problémy a plnit svoji skutečnou společenskou úlohu

PRÓZA 60.-80. LET

- **Vesnická próza** (деревенская проза)
- Formuje se na přelomu 60. a 70. let; jedná se o návaznost na tradice ruské klasické literatury; v centru zájmu stojí hodnotové znejistění, absence tradičních mravních hodnot na venkově
- Zastřena kritika poměrů a společenského systému
- **Valentin Rasputin** (1937-2015) – nejvýznamnější představitel vesnické prózy, který kriticky zachycuje mravní a morální poklesky jednotlivců často tváří tvář zlomové životní situaci
- Novely **Peníze pro Marii** (1967), **Poslední lhůta** (1970), **Žij a nezapomínej** (1974), **Loučení** (1976), **Požár** (1985)

PRÓZA 60.-80. LET

- **Varlam Šalamov** (1907-1982) **Kolymské povídky** (1954-1962, New York 1966-1967) – vychází ze 17 let strávených v GULAGU
- Mytologická literatura/magický realismus
- **Čingiz Ajtmatov** (1928-2008) – kyrgyzský spisovatel píšící kyrgyzsky a rusky, v tvorbě spojoval realismus, legendy a kyrgyzskou národní kulturu
- Proslavila ho novela **Džamila** (1959) – o lásce mezi Džamilou a jejím částečně invalidním švagrem v době II. Sv. války, o rozlomení tradičních pout
- Román **Stanice Bouřná** (A věku delší bývá den, 1981)

DIVADLO A POEZIE 60.-80. LET

- **Edvard Radzinskij** (*1936) – psal divadelní hry, filmové scénáře, prózu, věnuje se historii (je i historik), často volí historická či filozofická témata
- *Rozhovory se Sokratem* (1976)
- *Lunin* (1979) – poslední tři hodiny v životě děkabristy Michaila S. Lunina, který čeká na popravu a rekapituluje život; podobenství o moci, hrdinství a zbabělosti
- **Jevgenij Jevtušenko** (*1933) – představitel estrádní i kritické poezie
- „autorská píseň“ **Vladimír Vysockij** (1938-1980) – herec, posmrtná sbírka *Nerv* (1981)

JOSIF BRODSKIJ (1940-1996)

- 1964 odsouzen za příživnictví, od roku 1972 v USA, **1987 NC**
- Psal rusky, v emigraci i anglicky (zejména pak eseje)
- Básník a význačný esejista, v Rusku až na několik málo výjimek do roku 1990 nepublikoval
- Sběrka *Zastávka v poušti* (1965, vydáno 1970), *Konec krásné epochy* (1977) *Římské elegie* (1982)
- Eseje *Méně než jedna* (1984), *Vodoznaky – Zrcadlení času* (1992) – o Benátkách, ke kterým měl zvláštní vztah, vyjadřuje své zde estetické hodnoty, ale také přemítá o lásce, umění, literatuře a emigraci
- Psal také dramata

PERESTROJKA

- Oslabila cenzura a stranický dohled na kulturu a literaturou
- Tzv. **navrácená literatura** (возвращенная литература) – tato díla se začleňují do literárního vývoje a pro mnohé jsou úplně novum
- V literatuře se uplatňují nové trendy a poetika tzv. „**nová vlna**“
- Plně do literatury vstupuje postmodernismus, který byl v ruské literatuře přítomen již dříve
- **Venědikt Jerofejev** (1938-1990) – emblematické dílo ruské postmoderny – novela *Moskva-Petuški* (1969-1970, vydáno 1989) – „biblí ruských alkoholiků“ a „filozofické podobenství o marnosti lidského života“

VÝZNAMNÉ POSTAVY SOUČASNÉ LIT.

- **Vladimír Sorokin** (*1955)
- *Třicátá Marinina láska* (1995), *Den opričníka* (2006)
- **Ljudmila Ulickaja** (*1943) – vystupuje kriticky k současnému ruskému politickému establishmentu
- *Daniel Stein, překladatel* (2006) *Zelený stan* (2011) – román
- **Viktor Pelevin** (*1962) – propojuje postmodernismus, sci-fi, populární kulturu, východní náboženství, jeho díla jsou plná různých reminiscencí a narážek - *Čapajev a prázdnota* (1996), *Svatá kniha vlkodlaka* (2004)
- **Boris Akunin** (Grigorij Šalvovič Čchartišvili, *1956)
- nejznámějším dílem je série detektivních románů o Erastu Fandorinovi